herpy

SLANGER

## Borneo Short-tailed Python

# *Python breitensteini*

*Python breitensteini* er en kraftig, kortstjertet pyton fra Borneos lavlandsskove og sumpkanter, gulbrun til mørkebrun med mørke pletter og ofte gult hoved. Den bliver 120-150 cm, vejer flere kilo og æder rotter. Den passes i et stort, ventileret gulvterrarie med stabil varme, 60-70 % luftfugtighed og en stor vandskål.

Familie: Pythonidae  Tidligere navn: *Python curtus breitensteini; Aspidoboa breitensteini*

**SPECIFIKATIONER**

### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **120-150 cm**<br>total længde inkl. hale |
| Vægt | **4.000-7.000 g** |
| Levetid | **20-25 år** |
| Aktiv | **Skumring og nat** |
| Levevis | **Jordboende** |
| Biotop | **Regnskov og vådområde** |
| Sværhedsgrad | **Øvet** |

### PASNING

| | |
|---|---|
| Min. terrarie | **120 × 60 × 45 cm**<br>L × B × H til 1 voksent dyr |
| Temperatur, dag | **27-28 °C** |
| Hotspot | **30-31 °C** |
| Temperatur, nat | **25-26 °C** |
| Luftfugtighed | **60-70 %** |
| Vand | **Vandskål** |
| UVB | **Ikke nødvendig** |
| Kost | **Hvirveldyr** |
| Holdes | **Enkeltvis** |

### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Æglæggende** |
| Kønsmoden | **36-48 mdr.** |
| Kuldstørrelse | **12-30 æg** |
| Inkubation | **60-75 dage**<br>ved 31-32 °C |

### BESKYTTELSE OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Appendiks II** |
| EU-bilag | **Bilag B** |
| IUCN | **Ikke truet (LC)** |

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97 (familielistningen Pythonidae spp.). Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelse, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten er ikke omfattet af forbudslisten for slanger i BEK nr. 1261 af 17.11.2015. Dyrevelfærdslovens almindelige krav gælder; dyrevelfærd hører også under SGAV.

## Om arten

*Python breitensteini* er en tungt bygget pyton med bredt hoved, kort, spidst tilløbende hale og varmefølsomme gruber langs læberne. Grundfarven går fra lys gulbrun til mørk kaffebrun med brune, sorte og hvide tegninger, og hovedet er oftest gult. Unger har en mere kontrastrig tegning end voksne. Den er ikke rød: de røde farvevarianter hører kun til *P. brongersmai*. Artsnavnet hylder lægen Heinrich Breitenstein, som indsamlede krybdyr på Borneo i 1800-tallet.

Voksne dyr er 120-150 cm inklusive hale, og enkelte nærmer sig 180 cm. Hunnerne er større og kraftigere end hannerne, som har et længere hoved i forhold til kroppen. Et voksent dyr vejer typisk 4-7 kg, fordi kroppen er så kraftig. Nyklækkede unger er 20-30 cm lange. Arten blev regnet som underart af *Python curtus*, men har siden 2001 været en selvstændig art, ligesom *P. brongersmai*. I handlen blandes de tre kortstjertede pythoner ofte sammen under fælles handelsnavne, så spørg altid efter det videnskabelige navn og dyrets oprindelse.

Arten puster og hvæser højt, når den er utryg. Det dårlige ry, gruppen fik med vildfangne voksne dyr, passer ikke på nutidens opdrættede dyr, som normalt er rolige. Tallet for levetiden er lånt fra *P. curtus*: 20-25 år. Arten passer til holdere, der har erfaring med tropisk luftfugtighed og tunge pythoner.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

## Udbredelse og levested

*Python breitensteini* findes kun på Borneo: i Indonesien (Kalimantan), Malaysia (Sabah og Sarawak) og Brunei. Typelokaliteten er Teweh på Borneo. *P. curtus* lever på Sumatra, og *P. brongersmai* på Sumatra, Malayahalvøen og nærliggende øer.

Dyr i handlen kommer overvejende fra Indonesien. Mange er klækket i fangenskab af vildfangne, drægtige hunner og derefter eksporteret, mens andre er opdrættet i flere generationer.

> **Oprindelig udbredelse:** Indonesien, Malaysia og Brunei.

### LEVESTED

*Python breitensteini* lever i tropiske lavlandsskove, i sumpede områder og på dårligt drænede flodsletter. Den findes også i kunstigt vandede landbrugsområder. Den er landlevende og ligger meget stille, ofte sammenrullet i skjul, og lurer på bytte. Den er mest aktiv om aftenen og om natten.

Klimaet er varmt og fugtigt hele året. Arten drikker meget og ligger gerne i vand, og det forklarer artens krav til stabil varme, høj fugtighed og en stor vandskål i terrariet.

## Pasning

### TERRARIET

En voksen *Python breitensteini* skal have et terrarie på mindst 120 × 60 × 45 cm (længde × bredde × højde). Arten er landlevende, så gulvarealet betyder mere end højden. Der findes kun få pasningsdata for arten selv, så anbefalingerne bygger på de to nært beslægtede kortstjertede pythoner, *Python curtus* og *Python brongersmai*, som har samme krav.

Unger starter i en lille, lukket kasse på ca. 25 × 15 × 10 cm med ventilationshuller og flyttes til større kasser, efterhånden som de vokser. For store rum stresser unger og kan få dem til at holde op med at spise. Kasser af plast er nemme at holde varme og fugtige og passer godt. Bruges glas, skal en del af nettet dækkes til.

Terrariet skal være flugtsikkert med et solidt, låsbart låg. Almindeligt kraftpapir i flere lag er en praktisk og hygiejnisk bund, hvor slangen kan grave sig ind mellem lagene. Aspenspåner under papiret kan også bruges. Giv mindst to skjul, et i hver ende af gradienten, så slangen kan ligge tæt. Slangen holdes alene.

### TEMPERATUR

Om dagen skal der være 27-28 °C og om natten 25-26 °C. Har slangen et varmt sted, skal det være 30-31 °C. Stabile temperaturer er vigtigere end høje, og overdreven varme stresser arten.

Varmen leveres bedst ovenfra af et keramisk varmelegeme eller et strålevarmepanel styret af en termostat. En varmemåtte kan bruges, men skal være termostatstyret. Mål temperaturen med et digitalt termometer i begge ender af terrariet.

Læs mere: Varme og temperatur

### LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 60-70 %. Er luften for tør, bliver hudskiftet mangelfuldt, og skindet sidder fast i stykker eller hele. Er terrariet konstant vådt, bliver skæl og hud rynkede, og risikoen for luftvejsinfektion stiger. Målet er fugtig, men ikke stillestående luft.

Plastkasser holder let på fugten. Fordampningen fra vandskålen er normalt nok. Når slangen er ved at skifte hud, forstøves kassen, til huden er af.

Arten drikker meget og ligger gerne i vandet, så vandskålen skal være så stor, at hele slangen kan ligge i den, og være af tung keramik eller solid plast, som ikke vælter. Skift vandet dagligt. Ligger slangen næsten konstant i vandet, kan terrariet være for varmt, der kan mangle et skjul, eller slangen kan have mider.

### LYS OG UVB

*Python breitensteini* er mest aktiv om aftenen og om natten, men skal have en fast dag-nat-rytme med 12 timers lys og 12 timers mørke styret af et tænd-sluk-ur. Terrariet skal ikke være stærkt oplyst. Skygge og mørke skjul er vigtigere end lys. UVB er ikke nødvendigt for den natlige, skjult levende art, og der er ikke dokumenteret noget krav om UVB i fangenskab.

Læs mere: Lys og UVB

### FODER

*Python breitensteini* spiser rotter fra ungdyr til voksen. Unger starter på hoppermus og går hurtigt over til rottehvalpe. Frosne og optøede gnavere anbefales, fordi et levende bytte, der får lov at blive i terrariet, kan skade slangen. Tø byttet op, og varm det i en lukket pose i varmt vand, til det er behageligt varmt at røre ved: slangen finder byttet med varmefølsomme gruber i læberne, og et koldt bytte vækker ikke interesse. Tilbyd det med en lang pincet.

Byttets bredde skal svare til slangens bredeste del. Unger og unge dyr fodres hver uge. Fra omkring treårsalderen fodres hver 14. dag med en mellemstor til stor rotte, og dyr, der let tager på, får mindre bytte eller fodres hver 21. dag. Arten har stor appetit og langsomt stofskifte, så overfodring og fedme er blandt de hyppigste fejl.

Afføring kommer med lange mellemrum: hos voksne ofte kun hver 30. til 45. dag, og pauser på fire måneder eller mere er normale, når slangen ellers spiser og er sund. Hos unger kommer den ofte hver uge. Før fodring, hudskifte og afføring i en journal, så du kender dyrets normale rytme.

### ADFÆRD OG HÅNDTERING

*Python breitensteini* er stillesiddende og tilbringer det meste af dagen skjult. Den er tung og skal støttes med begge hænder og underarme, ikke dinglende eller lagt om skuldrene. Arten er højrøstet og puster og hvæser, når den håndteres; det er normalt og ikke nødvendigvis tegn på aggression.

Lad en nyindkøbt slange være i fred, til den spiser regelmæssigt. Hold sessionerne korte, rolige og regelmæssige, og afslut, når slangen er afslappet. Tag aldrig fat i hovedet. Håndtér ikke slangen under hudskifte eller i 72 timer efter et måltid. Unger kan være sky og nervøse, og et tilvænnet dyr er normalt roligt.

## Avl

### KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er større og tungere end hannerne. Kønnet bestemmes sikrest med en sonde, som kun en erfaren person eller en dyrlæge bør bruge. Kønsmodenhed i alderen 3-4 år er ikke dokumenteret for arten selv, men lånt fra *P. brongersmai*. Hunner skal være fuldvoksne og i god huld, før de sættes i avl.

### PARRING

I naturen på Borneo lægger hunnerne æg fra september til november. Om en køleperiode er nødvendig i fangenskab, er ikke dokumenteret. Dyrene holdes hver for sig, og hannen sættes ind til hunnen under opsyn og skilles fra igen bagefter. Fodr kun, når dyrene er adskilt. Avl bør kun overvejes med stor omtanke, og afkommet skal have gode hjem.

### ÆGLÆGNING OG KULD

Vilde hunner fra Borneo lægger i gennemsnit 17 æg, flere end *P. brongersmai*, og næsten alle voksne hunner yngler i samme sæson. Spændet 12-30 æg i specifikationerne er lånt fra *P. brongersmai*. Hunnen ruller sig om æggene og æder ikke, til de er klækket. Giv hende et lukket, mørkt skjul med fugtigt sphagnum eller vermiculit.

### INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for arten. Tallene er lånt fra *P. brongersmai*: æggene klækker efter 60-75 dage ved 31-32 °C og høj luftfugtighed, på fugtig vermiculit i en lukket beholder med et par lufthuller. Hjælp ikke ungerne med udklækningen.

### OPDRÆT AF UNGER

Nyudklækkede unger er 20-30 cm. Sæt hver unge for sig i en lille, ventileret kasse med skjul, vandskål og lidt varme, ved 27-28 °C og 60-70 % luftfugtighed. De fleste starter med hoppermus og går hurtigt over til rottehvalpe en gang om ugen. Efter ca. et halvt år flyttes de til en kasse på ca. 45 × 25 × 20 cm. Unger er mindre tilgivende over for fejl end voksne, så vælg ikke en nyklækket unge som første dyr af arten, men en veletableret ungslange på nogle måneder, der spiser godt.

## Sundhed og typiske fejl

*Python breitensteini* er hårdfør, når klimaet er rigtigt, men fejl i fugt og varme giver hurtigt problemer. De typiske fejl er:

- Luftvejsinfektion med hvæsende vejrtrækning, slim og åbent gab. Den skyldes oftest for lav fugt, dårlig ventilation eller for lav temperatur. Kræver dyrlæge, hvis symptomerne varer mere end et par dage.
- Rynket hud og skælråd, når bunden er konstant våd. Hold terrariet fugtigt, ikke vådt.
- Hudskifte, der sidder fast, i for tør luft. Hæv fugten, når slangen er ved at skifte hud.
- Overvægt ved for hyppig eller for stor fodring.
- Mider, som viser sig ved, at slangen ligger konstant i vandskålen.
- Opkast, hvis slangen håndteres for tæt på et måltid eller får for stort bytte.
- Inklusionslegemesygdom (IBD), en virussygdom hos boaer og pythoner med nervesymptomer som stjernekigning og kronisk opkast. Der er ingen behandling, så nye dyr skal i karantæne.

Slanger skjuler sygdom. Vejning, noter om fodring og hudskifte og regelmæssigt eftersyn er den bedste tidlige varsling. Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen taber vægt, har vejrtrækningsproblemer eller ikke spiser i flere måneder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

### Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.